

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
DELEGATURA W WARSZAWIE

LWA.410.8.5.2024

Pan
Nadkomisarz Waldemar Wołowiec
Komendant Wojewódzki Policji
z siedzibą w Radomiu

Komenda Wojewódzka Policji
z siedzibą w Radomiu
ul. 11 Listopada 37/59
26-600 Radom

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/24/040 – Postępowanie z olejami odpadowymi

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Komenda Wojewódzka Policji z siedzibą w Radomiu ¹ ul. 11 Listopada 37/59, 26-600 Radom.
Kierownik jednostki kontrolowanej	Waldemar Wołowiec, Komendant Wojewódzkiej Policji z siedzibą w Radomiu, od 27 maja 2021 r. W okresie objętym kontrolą funkcję Komendanta Wojewódzkiego Policji pełnili: - mł. Insp. Zbigniew Mikołajczyk od 18 lipca 2019 r. do 7 stycznia 2020 r.; - nadinspektor Michał Lendzion od 8 stycznia 2020 r. do 26 maja 2021 r. (akta kontroli str. 2-7)
Zakres przedmiotowy kontroli	Przestrzeganie przepisów w zakresie gospodarki olejami odpadowymi.
Okres objęty kontrolą	Od 1 stycznia 2020 r. do dnia zakończenia kontroli ² , z wykorzystaniem dowodów sporządzonych przed tym okresem.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 1 ustawy z 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ³
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Warszawie
Kontrolerzy	1. Jan Sulima, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LWA/72/2024 z 6 maja 2024 r., 2. Grzegorz Odziemkowski, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LWA/74/2024 z 6 maja 2024 r. (akta kontroli tom I str. 1-2)

¹ Dalej: KWP lub Komenda.

² Tj. do 20 września 2024 r.

³ Dz. U. z 2022 r. poz. 623, dalej: ustawa o NIK

II. Ocena ogólna⁴ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

W latach 2020-2024⁵ Komenda nie była zobowiązana do uzyskania pozwolenia na wytwarzanie olejów odpadowych, ponieważ w tym okresie wytwarzała oleje odpadowe poza instalacją. Komenda posiadała tytuł prawny do nieruchomości, na których wytwarzane były oleje odpadowe. Miejsca i sposób magazynowania olejów odpadowych spełniały wymagania określone w art. 25 ust. 2-5 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach⁶ i w § 2-4 rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 5 października 2015 r. w sprawie szczegółowego sposobu postępowania z olejami odpadowymi⁷, za wyjątkiem niżej opisanych przypadków. Ewidencja odpadów olejowych była prowadzona w Bazie danych o produktach i opakowaniach oraz gospodarce odpadami⁸ na podstawie kart ewidencji odpadów⁹ oraz kart przekazania odpadów¹⁰, ale niezetelnie, tj. nie na bieżąco i niezgodnie z katalogiem odpadów stanowiącym załącznik do rozporządzenia Ministra Klimatu z dnia 2 stycznia 2020 r. w sprawie katalogu odpadów¹¹. Roczne sprawozdania o wytwarzanych odpadach i o gospodarowaniu odpadami¹², były sporządzane terminowo, jednakże wymagały one korekty w związku z prowadzeniem KEO i KPO niezgodnie z ww. katalogiem odpadów¹³.

Stwierdzone w trakcie kontroli nieprawidłowości dotyczyły w szczególności:

- braku instalacji odprowadzającej ładunki elektryczności statycznej na pojemnikach, w których magazynowany był olej odpadowy w Stacjach Obsługi Transportu¹⁴ w: Radomiu, Płocku, Siedlcach i Ostrołęce;
- niedostosowania pojemności waniennych wychwytowych do ilości magazynowanych olejów odpadowych¹⁵;
- braku w ewidencji BDO karty ewidencji odpadów oraz karty przekazania odpadów o masie 0,301 Mg o kodzie 13 02 08¹⁶ (sporządzonych wyłącznie w formie papierowej) wytworzonych w 2020 r. w SOT w Siedlcach;
- błędnego wykazywania w KEO i KPO oraz w sprawozdaniach o wytworzonych odpadach, sporządzonych w latach 2020-2023, kodów wytworzonych w KWP odpadów olejowych;
- nieprowadzenia na bieżąco ewidencji ilościowej odpadów w BDO;
- nieuwjęcia w rocznych sprawozdaniach o wytwarzanych odpadach sporządzonych za 2020 r., 2021 r. i 2023 r., wytworzonych odpadów olejowych o kodzie 13 02 08 w SOT w Siedlcach i Radomiu;
- niewdrożenia instrukcji bezpieczeństwa pożarowego dla budynków SOT w Radomiu i Ostrołęce.

Ponadto podczas kontroli przeprowadzonych we wszystkich SOT na zlecenie NIK przez Komendy Miejskie Państwowej Straży Pożarnej w: Radomiu, Płocku, Siedlcach i Ostrołęce¹⁷, stwierdzono nieprawidłowości z zakresu ochrony przeciwpożarowej, niezwiązane bezpośrednio z magazynowaniem odpadów olejowych.

⁴ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

⁵ Do dnia zakończenia kontroli (20 września 2024 r.).

⁶ Dz. U. z 2023 r. poz. 1587, ze zm. Dalej: ustawa o odpadach.

⁷ Dz. U. poz. 1694. Dalej: rozporządzenie ws. postępowania z olejami odpadowymi.

⁸ Dalej: BDO.

⁹ Dalej: KEO.

¹⁰ Dalej: KPO.

¹¹ Dz. U. poz. 10, dalej: rozporządzenie w sprawie katalogu odpadów.

¹² Dalej: sprawozdanie o wytworzonych odpadach.

¹³ Korekty dokonano w trakcie kontroli.

¹⁴ Dalej SOT lub Stacja w Radomiu, Płocku, Siedlcach i Ostrołęce.

¹⁵ W SOT w Radomiu i Płocku.

¹⁶ Inne oleje silnikowe, przekładniowe i smarowe.

¹⁷ Dalej: PSP w Radomiu, Płocku, Siedlcach, Ostrołęce.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

OBSZAR

Przestrzeganie przepisów w zakresie gospodarki olejami odpadowymi

Opis stanu faktycznego

1. W latach 2020-2022 KWP posiadała decyzję o pozwoleniu na wytwarzanie odpadów powstających w związku z eksploatacją instalacji zlokalizowanych przy ul. 11-go Listopada 37/59 i ul. Limanowskiego 95 w Radomiu, wydaną przez Prezydenta Miasta Radomia 15 maja 2012 r.¹⁸ W decyzji tej nie uwzględniono zbierania ani przetwarzania olejów odpadowych.

Komendant wyjaśnił, że po wygaśnięciu ww. decyzji KWP nie występowała ponownie o wydanie pozwolenia na wytwarzanie odpadów, ponieważ zgodnie z art. 180 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska¹⁹, nie było one wymagane, bowiem odpady olejowe są wytwarzane w KWP poza instalacją²⁰.

(akta kontroli tom I str. 10 i 263-267)

W Komendzie, w latach objętych kontrolą, obowiązywała decyzja nr 243/2020 Komendanta KWP z 3 grudnia 2020 r. w sprawie funkcjonowania „Bazy danych o produktach i opakowaniach oraz gospodarce odpadami” w Komendzie Wojewódzkiej Policji z siedzibą w Radomiu i jednostkach organizacyjnych garnizonu mazowieckiego²¹. W ww. decyzji Komendant wyznaczył pracownika Wydziału Inwestycji i Remontów KWP na użytkownika głównego BDO (m.in. do prowadzenia elektronicznych KEO oraz sporządzania i wysyłania sprawozdań), zaś pracownika Wydziału Transportu KWP na użytkownika podrzędnego BDO (odpowiedzialnego za wystawianie KPO).

Komendant wyjaśnił, że do czasu wydania ww. decyzji, osobą odpowiedzialną za BDO w KWP był inny pracownik Wydziału Inwestycji i Remontów KWP²², który jako użytkownik główny nadawał uprawnienia użytkownikom podrzędnym w systemie BDO, tj. kierownikom SOT KWP w: Radomiu, Płocku, Siedlcach i Ostrołęce. Jednocześnie wyjaśnił, że nie zachowały się żadne dokumenty, które określałyby sposób nadawania uprawnień dla użytkowników podrzędnych w BDO.

Zgodnie z ww. decyzją Komendanta Wydział Transportu KWP powinien sporządzać zlecenia na wystawienie KPO odpadów olejowych wytwarzanych w SOT oraz prowadzić ewidencję pomocniczą tych odpadów, jednakże Wydział nie realizował tych zadań.

Szczegółowy opis zawarto w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli tom I str. 13-18)

Komenda posiadała wpis do rejestru podmiotów wprowadzających produkty, produkty w opakowaniach i gospodarujących odpadami²³. Informacja o zarejestrowaniu KWP w BDO, pod numerem 000311503, została przekazana Komendzie pocztą elektroniczną przez Mazowiecki Urząd Marszałkowski 3 marca 2020 r. Wpis do rejestru BDO obejmował 42 aktywne miejsca prowadzenia działalności, w tym cztery

¹⁸ Nr OŚR.II.6221.5.2012.AG, obowiązująca do dnia 30 kwietnia 2022 r.

¹⁹ Dz. U. z 2024 r. poz. 54, ze zm., dalej: ustawa Prawo ochrony środowiska.

²⁰ Zgodnie z art. 3 pkt 6 poś przez instalację rozumie się:

- a) stacjonarne urządzenie techniczne,
- b) zespół stacjonarnych urządzeń technicznych powiązanych technologicznie, do których tytułem prawnym dysponuje ten sam podmiot i położonych na terenie jednego zakładu,
- c) budowle niebędące urządzeniami technicznymi ani ich zespołami, których eksploatacja może spowodować emisję.

²¹ Zmieniona decyzja Komendanta KWP nr 376/2022 z 23 grudnia 2022 r. - wprowadziła pojęcie drugiego głównego użytkownika, tj. JS, starszy technik w Wydziale Inwestycji i Remontów KWP. Dalej: decyzja Komendanta z 3 grudnia 2020 r.

²² Pracowała w KWP do dnia 30 listopada 2022 r.

²³ Dokonany przez Marszałka Województwa Mazowieckiego na podstawie wniosku KWP z 19 grudnia 2019 r.

dotyczące wytwarzania olejów odpadowych o numerach: 0003/000311503 – SOT w Siedlcach, 0005/000311503 – SOT w Ostrołęce, 0006/000311503 – SOT w Płocku i 0025/000311503 – SOT w Radomiu.

(akta kontroli tom I str. 282-284, 479-482 i tom II str. 236)

Wszystkie nieruchomości, na których zlokalizowano SOT wytwarzające i magazynujące odpady olejowe, pozostawały w trwałym zarządzie Komendy.

(akta kontroli str. 451-478)

Komenda nie była zobligowana do złożenia wniosku o zmianę decyzji w zakresie gospodarowania odpadami, w związku z art. 14 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. o zmianie ustawy o odpadach oraz niektórych innych ustaw²⁴, zmienionej ustawą z dnia 19 lipca 2019 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw²⁵, ponieważ nie posiadała zezwoleń na zbieranie lub przetwarzanie odpadów.

Komendant wyjaśnił, że Marszałek Województwa Mazowieckiego²⁶, w latach 2020-2024 (do 30 czerwca), nie wydał żadnej decyzji zobowiązującej KWP do przedłożenia dokumentów i wszelkich danych, o których mowa w art. 72 ust. 1 ustawy o odpadach.

(akta kontroli tom I str. 389)

2. W latach 2020-2024 ewidencja olejów odpadowych wytwarzanych w czterech SOT prowadzona była za pośrednictwem wyodrębnionego konta w BDO²⁷ z zastosowaniem KEO i KPO, oddzielnie dla każdego miejsca wykonywanej działalności. Komenda nie prowadziła na bieżąco ilościowej i jakościowej ewidencji odpadów w systemie BDO. Ponadto ewidencja ta była niezgodna z rozporządzeniem w sprawie katalogu odpadów. Szczegółowy opis zawarto w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli tom I str. 10-11)

W trakcie oględzin²⁸ zapisów w BDO dotyczących olejów odpadowych wytwarzanych w Stacjach w Radomiu, Płocku, Siedlcach i Ostrołęce ustalono, że:

- w założonej karcie KEO dla danego kodu odpadów można było dokonywać zmiany daty i ilości masy wytworzonych odpadów w latach poprzednich, przy czym nie można było zmienić kodu odpadu. Nie można było ustalić daty wprowadzonych korekt, można było jedynie zidentyfikować osobę, która sporządziła wpis na KEO. W przypadku podjęcia próby dokonania zmiany kodu odpadu pojawiał się komunikat „Zapis nie powiódł się”;
- w systemie BDO nie można było dokonywać żadnych zmian w zatwierdzonych KPO (w tym dotyczących masy i kodu wytworzonych odpadów olejowych), istniała tylko możliwość podglądu istniejących zapisów;
- system BDO pozwalał na dokonywanie korekt sprawozdań o wytworzonych odpadach za lata 2020-2023, po wybraniu opcji „Utwórz korektę”.

W latach 2020-2024 (do 30 czerwca) w Komendzie wytworzono łącznie 15,016 Mg²⁹ olejów odpadowych o kodzie 13 02 08* – inne oleje silnikowe, przekładniowe

²⁴ Dz. U. poz. 1592, ze zm.

²⁵ Dz. U. poz. 1579, ze zm.

²⁶ Dalej: Marszałek.

²⁷ Nr 000311503.

²⁸ Przeprowadzonych w dniu 6 sierpnia 2024 r.

²⁹ Ustalono na podstawie skorygowanych w trakcie kontroli NIK rocznych sprawozdań o wytwarzanych odpadach za lata 2020-2023 oraz KEO za I półrocze 2024 r. (skorygowanej podczas kontroli NIK).

i smarowe, w tym: w 2020 r. – 3,841 Mg³⁰, w 2021 r. – 2,900 Mg³¹, w 2022 r. – 2,82 Mg³², w 2023 r. – 4,045 Mg³³, w 2024 r. (do 30 czerwca) – 1,410 Mg³⁴.

(akta kontroli tom II str. 486)

W latach objętych kontrolą KWP miała podpisane umowy na dostawę olejów silnikowych oraz odbiór i utylizację zużytych olejów z trzema spółkami z o.o., tj.: Wojam z Mińska Mazowieckiego³⁵, Upromex z Łochowa³⁶ i Manoli z Warszawy³⁷, które tylko dostarczały oleje silnikowe, ale nie odbierały i nie utylizowały ich po zużyciu.

Komendant wyjaśnił, że głównym celem umów zawieranych z ww. firmami był zakup nowych olejów do pojazdów służbowych KWP, jednakże z uwagi na zakres i charakter prowadzonej działalności nie były one zarejestrowane w BDO i nie posiadały zezwoleń na gospodarkę odpadami. W związku z powyższym odbiór przedmiotowych odpadów mógł nastąpić jedynie za pośrednictwem wyspecjalizowanych firm posiadających odpowiednie uprawnienia i zezwolenia na odbiór i przewóz tego rodzaju odpadów. O wyborze podwykonawców decydowały firmy realizujące umowy, tj. Wojam i Upromex, które telefonicznie informowały pracownika z Wydziału Transportu KWP o tym, która firma będzie przejmującą i transportującą odpady olejowe.

(akta kontroli tom I str. 55-104 i tom II str. 1-32, 119-128, 195, 233, 343)

Inspektor z Wydziału Transportu KWP wyjaśniła, że masa wytworzonych olejów odpadowych w prowadzonej w KWP ewidencji (KEO i KPO) szacowana była na podstawie różnych przeliczników gęstości stosowanych przez ww. spółki odbierające odpady olejowe, tj. odpowiednio 0,880 kg/dm³, 0,850 kg/dm³ i 0,910 kg/dm³. Jednocześnie wyjaśniła, że nie wie, na jakiej podstawie ww. spółki stosowały takie przeliczniki.

Komendant wyjaśnił, że przeliczeń oleju odpadowego dokonywały firmy odbierające odpady przy ich odbiorze i wystawianiu KPO w BDO.

W opinii NIK stosowanie różnych współczynników utrudniało dokładne określenie masy wytworzonych i przekazanych odbiorcom olejów odpadowych.

Ponadto ww. inspektor wyjaśniła, że przyjmowała masę odpadów podaną przez kierowcę z danej firmy przewozowej, ponieważ na żadnej z SOT nie było urządzeń wagowych. Następnie wystawiała KPO w systemie BDO wpisując wszystkie wymagane dane m.in. numer rejestrowy spółki przejmującej odpady, masę i kod odpadu, numer rejestracyjny środka transportu oraz datę i godzinę przekazania odpadu i zatwierdzała KPO w systemie BDO. Potem sprawdzała w BDO potwierdzenie transportu odpadu przez przedstawiciela spółki odbierającej odpady i generowała KPO, którą po zatwierdzeniu przez Naczelnika Wydziału Transportu lub jego zastępcę, przekazywała w formie skanu do starszego specjalisty w Wydziale Inwestycji i Remontów KWP. Na tej podstawie zakładała karty ewidencji odpadów wytworzonych w poszczególnych SOT.

(akta kontroli tom II str. 195-196 i 233)

W okresie objętym kontrolą oleje odpadowe odbierały i transportowały trzy Spółki z o.o. tj. Waster (14 razy, w okresie od 30 czerwca 2020 r. do 1 grudnia 2021 r.), Ekomax (jeden raz w dniu 21 lipca 2022 r.) i Ran-Dickmar (10 razy, w okresie od

³⁰ Z tego w SOT w: Siedlcach – 0,461 Mg, Radomiu – 0,860 Mg, Ostrołęce – 0,860 Mg, Płocku – 1,660 Mg.

³¹ Z tego w SOT w: Siedlcach – 0,270 Mg, Radomiu – 0,850 Mg, Ostrołęce – 0,860 Mg, Płocku – 0,920 Mg.

³² Z tego w SOT w: Siedlcach – 0,420 Mg, Radomiu – 1,370 Mg, Ostrołęce – 0,765 Mg, Płocku – 1,105 Mg.

³³ Z tego w SOT w: Siedlcach – 0,380 Mg, Radomiu – 1,245 Mg, Ostrołęce – 0,680 Mg, Płocku – 1,740 Mg.

³⁴ Z tego w SOT w: Siedlcach – 0,210 Mg, Radomiu – 0,200 Mg, Ostrołęce – 0,450 Mg, Płocku – 0,550 Mg.

³⁵ Nr 130/U/2021 i 131/U/2021 z 3 listopada 2021 r., zmienione aneksami nr 1 z 4 kwietnia 2023 r. i nr 2 z 13 września 2023 r.

³⁶ Nr 51/U/2019 z 9 kwietnia 2019 r., zmieniona aneksem nr 1 z 23 stycznia 2020 r.

³⁷ Nr 9/U/2024 r. z 8 marca 2024 r. W okresie objętym kontrolą Spółka ta nie odbierała olejów odpadowych z KWP.

21 lipca 2022 r. do 18 marca 2024 r.), które zostały wskazane przez spółki Wojam i Upromex.

Komenda posiadała następujące decyzje wydane dla firm odbierających odpady olejowe³⁸:

- Prezydenta Miasta Stołecznego Warszawy z 13 marca 2015 r.³⁹, w której udzielił zezwolenia Spółce Ran-Dickmar na zbieranie odpadów, w tym olejowych;
- Prezydenta Miasta Torunia z 24 maja 2017 r.⁴⁰, w której udzielił zezwolenia Spółce Waster na zbieranie odpadów, w tym olejowych;
- Prezydenta Miasta Torunia z 11 września 2017 r.⁴¹, w której udzielił zezwolenia Spółce Waster na transport odpadów, w tym olejowych;
- Marszałka Województwa Śląskiego z 9 sierpnia 2010 r.⁴², w której udzielił zezwolenia zintegrowanego Spółce Ekomax m.in. w zakresie zbierania i transportowania odpadów, w tym olejowych.

Ww. Spółki zostały zarejestrowane w BDO w zakresie transportu odpadów olejowych⁴³. Z rejestru przedsiębiorców KRS, według stanu na 9 września 2024 r., wynika, że przedmiotem działalności ww. firm jest m.in. zbieranie, przetwarzanie i unieszkodliwianie odpadów niebezpiecznych oraz ich transport.

(akta kontroli tom I str. 108-109, 270-281, 287-320 i tom II str. 282-327, 328-340)

Według KPO sporządzonych w BDO, w latach 2020-2024 ww. firmy odebrały z poszczególnych SOT łącznie 14,226 Mg⁴⁴ odpadów olejowych.

Spółki, które odbierały odpady olejowe oświadczyły, że oleje te zostały poddane procesowi odzysku R9 – powtórna rafinacja lub inne sposoby ponownego użycia olejów. Olej odebrany przez Spółkę Ekomax został poddany procesowi odzysku w jej instalacji, a olej odebrany przez Spółkę Ran-Dickmar został poddany procesowi odzysku w firmie Orlen Południe S.A. w Trzebini, zaś olej odebrany przez Spółkę Waster został poddany procesowi odzysku również przez Orlen Południe S.A. w Trzebini (2,021 Mg) oraz w Oiler S.A. z siedzibą w Tczewie (3,87 Mg).

(akta kontroli tom I str. 104 i tom II str. 187-194)

Komendant wyjaśnił, że KWP nie była zobowiązana do zgłaszania w systemie SENT⁴⁵ transportu olejów odpadowych, ponieważ zgodnie z ustawą z dnia 9 marca 2017 r. o systemie monitorowania drogowego i kolejowego przewozu towarów oraz obrotu paliwami opałowymi⁴⁶, zobowiązani do zgłaszania, uzupełniania i aktualizacji danych w SENT są przedsiębiorcy, którzy spełniają ustawową definicję: podmiotu odbierającego, podmiotu wysyłającego lub przewoźnika, stosownie do treści art. 2 pkt 6, 7 i 8 tejże ustawy.

(akta kontroli tom I str. 389)

W latach objętych kontrolą, w siedmiu przypadkach masa odebranych odpadów olejowych przekroczyła 500 kg, a Spółki odbierające odpady dokonały zgłoszenia ich przewozu w rejestrze SENT⁴⁷, w dniach odbioru odpadu z poszczególnych SOT.

³⁸ O kodach: 13 02 04*, 13 02 05*, 13 02 06*, 13 02 07* i 13 02 08*.

³⁹ Nr 243/OŚ/2015 ważna do 10 marca 2025 r.

⁴⁰ Nr WGK.GO.6233.27.2017.RT, ważna do 24 maja 2027 r.

⁴¹ Nr WGK.GO.6233.35.2017.RT, ważna do 11 września 2027 r.

⁴² Nr 3366.OS/2010, zmieniona decyzją Marszałka Województwa Śląskiego nr 1014/OS/2014 z 2 grudnia 2014 r. - ważna na czas nieoznaczony.

⁴³ Wydruk z BDO z dnia 9 września 2024 r.

⁴⁴ Z tego Spółka: Waster – 5,891 Mg, Ekomax – 1,38 Mg i Ran-Dickmar – 6,955 Mg.

⁴⁵ Elektroniczny rejestr zgłoszeń stworzony na potrzeby realizacji ustawy z dnia 9 marca 2017 r. o systemie monitorowania drogowego i kolejowego przewozu towarów oraz obrotu paliwami opałowymi.

⁴⁶ Dz. U. z 2024 r. poz. 1218.

⁴⁷ Tj. Spółka Ekomax jeden raz w dniu 4 lipca 2022 r. – nr referencyjny zgłoszenia SENT20220004006131 oraz Spółka Ran-Dickmar w dniach: 11 lipca 2022 r. – nr SENT20220711002924, 13 października 2022 r. – nr SENT20221013007104, 26 kwietnia 2023 r. – nr SENT20230426005770, 19 października 2023 r. – nr SENT20231019007750, 11 sierpnia 2023 r. – nr SENT20230811005765 i 6 marca 2024 r. – nr SENT20243060005508.

(akta kontroli tom I str. 487 i tom II str. 268-281)

Komendant wyjaśnił, że dokumentacja ewidencji odpadów prowadzona jest elektronicznie za pomocą KEO oraz KPO w BDO i nie jest prowadzona inna ewidencja pomocnicza. Ponadto wyjaśnił, że zgodnie z art. 72 ust. 1 ustawy o odpadach w Komendzie przechowywane są tylko dokumenty generowane z BDO, tj. KEO i KPO.

(akta kontroli tom I str. 389)

3. W okresie objętym kontrolą, zgodnie z art. 75 ust. 1 pkt 1 ustawy o odpadach, Komenda, za pośrednictwem indywidualnego konta w BDO, sporządziła sprawozdania o wytwarzanych odpadach za lata 2020-2023. Sprawozdania za ww. lata zostały złożone Marszałkowi Województwa Mazowieckiego w terminie określonym w art. 76 ust. 1 ustawy o odpadach (do 15 marca za poprzedni rok kalendarzowy)⁴⁸. Sprawozdania za lata 2022-2023 zostały zweryfikowane przez Marszałka⁴⁹, stosownie do postanowień art. 77 ust. 1 ustawy o odpadach. Masa wytworzonych olejów odpadowych wykazana w ww. sprawozdaniach była zgodna z ilością podaną w KEO, lecz nie wykazano w nich danych o olejach odpadowych wytworzonych w SOT w Siedlcach w 2020 r. i w 2023 r. oraz w SOT w Radomiu w 2021 r. Ponadto w sprawozdaniach błędnie podano masę i kody wytworzonych odpadów w poszczególnych SOT. Szczegółowy opis zawarto w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli tom I str. 201-230, 233-255, 389-390, 485-486 i tom II str. 1-41)

4. W toku oględzin miejsc wytwarzania i magazynowania olejów odpadowych przeprowadzonych w czterech SOT, tj.: w Radomiu⁵⁰, Płocku⁵¹, Siedlcach⁵² i Ostrołęce⁵³ ustalono m.in., że oleje odpadowe powstawały w wyniku serwisu i napraw mechanicznych środków transportowych KWP. W latach 2020-2024 (do 30 czerwca) na Stacjach wymieniane były głównie syntetyczne oleje silnikowe i przekładniowe. Ponadto olejami półsyntetycznymi uzupełniano ubytki oleju powstałe w czasie eksploatacji pojazdów (tzw. „dolewki”). Zużyty olej był wysysany z pojazdu lub spuszcany grawitacyjnie do specjalistycznego urządzenia, tj. zlewarko-wysysarki zużytego oleju, a następnie przepompowywany do pojemników, w których był magazynowany do czasu jego odebrania przez specjalistyczne firmy. Oleje odpadowe, zgodnie z § 3 ust. 1-2 rozporządzenia ws. postępowania z olejami odpadowymi, zbierane były do pojemników wykonanych z materiałów trudnozapalnych, odpornych na działanie olejów odpadowych, wyposażonych w szczelne zamknięcia i zabezpieczonych przed stłuczeniem. Na pojemnikach zamieszczono napis „*Inne oleje silnikowe, przekładniowe i smarowe 13 02 08**”. Oleje odpadowe, zgodnie z § 4 ust. 1-4 rozporządzenia ws. postępowania z olejami odpadowymi, były magazynowane w wydzielonych częściach budynków SOT w pojemnikach umieszczonych w wannach ociekowych, które stanowiły zabezpieczenie przed ewentualnym wyciekami oleju w przypadku jego rozlania lub rozszczelnienia pojemników. Pojemniki w których zbierano olej odpadowy, we wszystkich czterech SOT, nie posiadały instalacji odprowadzającej ładunki elektryczności statycznej. W SOT w Płocku i Radomiu pojemność wanien wychwytowych (ociekowych) nie była też dostosowana do ilości magazynowanych olejów odpadowych.

Szczegółowy opis zawarto w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

⁴⁸ Odpowiednio: 22 lutego 2021 r., 15 lutego 2022 r., 10 marca 2023 r. i 5 marca 2024 r.

⁴⁹ Sprawozdania za 2020 i 2021 w dniu 12 października 2022 r., a za lata 2022 i 2023 w dniu 13 maja 2024 r.

⁵⁰ W dniu 10 lipca 2024 r.

⁵¹ W dniu 12 lipca 2024 r.

⁵² W dniu 8 lipca 2024 r.

⁵³ W dniu 11 lipca 2024 r.

W miejscach magazynowania olejów odpadowych znajdowały się sorbenty do zbierania i neutralizacji ewentualnych wycieków. Tereny Stacji były ogrodzone, a wejścia do budynków SOT zabezpieczone przed dostępem osób nieuprawnionych. Miejsca magazynowania olejów odpadowych spełniały wymagania określone w art. 25 ust. 2-5 ustawy o odpadach. Oleje odpadowe magazynowano nie dłużej niż przez rok. W poszczególnych Stacjach, zgodnie z art. 90 ust. 1 ustawy o odpadach oraz § 2 ust. 1-2 rozporządzenia ws. postępowania z olejami odpadowymi, selektywnie zbierano i magazynowano olej odpadowy.

Kierownicy poszczególnych SOT, uczestniczący w oględzinach oświadczyli, że w latach 2020-2024 w Stacjach, zgodnie z art. 92 ustawy o odpadach, nie mieszano oleju odpadowego z innymi odpadami niebezpiecznymi.

(akta kontroli tom II str. 129-185)

Warunki ochrony przeciwpożarowej miejsc magazynowania odpadów zostały sprawdzone⁵⁴ przez Komendy Miejskie Państwowej Straży Pożarnej w: Radomiu, Płocku, Ostrołęce i Siedlcach⁵⁵. Stwierdzone nieprawidłowości w zakresie ochrony przeciwpożarowej, wykazane w protokołach kontroli przeprowadzonych przez PSP w: Radomiu⁵⁶, Płocku⁵⁷, Ostrołęce⁵⁸ i Siedlcach⁵⁹ zostały opisane w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

Komenda, do czasu rozpoczęcia kontroli NIK, nie wdrożyła instrukcji bezpieczeństwa pożarowego dla budynku SOT w Radomiu i znajdującego się na terenie SOT kontenera, w którym były magazynowane odpady niebezpieczne, tj. oleje odpadowe oraz dla budynku SOT w Ostrołęce. Szczegółowy opis zawarto w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli tom II str. 42-100)

5. W latach 2020-2024 (do czasu rozpoczęcia kontroli NIK) Mazowiecki Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska ani Marszałek Województwa Mazowieckiego nie przeprowadzili w Komendzie kontroli gospodarki olejami odpadowymi. W trakcie kontroli NIK delegatury WIOŚ w: Radomiu, Płocku, Ostrołęce i Mińsku Mazowieckim, przeprowadziły w poszczególnych SOT kontrole problemowe w zakresie gospodarki olejami odpadowymi: I tak:

- od 11 do 26 czerwca 2024 r., Delegatura Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska⁶⁰ w Radomiu przeprowadziła kontrolę w SOT w Radomiu. W protokole z kontroli⁶¹ wskazano m.in., że na terenie SOT wytwarzane były odpady niebezpieczne, tj. oleje odpadowe, w wyniku serwisu i napraw mechanicznych własnych środków transportowych. Kontrola nie wykazała nieprawidłowości w magazynowaniu odpadów⁶² i sprawozdawczości. Stwierdzona nieprawidłowość dotyczyła prowadzenia, w latach 2021-2022, ewidencji odpadów niezgodnie ze stanem rzeczywistym⁶³, co stanowiło

⁵⁴ Na zlecenie NIK na podstawie art. 12 pkt 3 ustawy o NIK, pisma: LWA.410.8.5.2024/WB z 27 maja 2024 r. oraz pism z 28 czerwca 2024 r.: LWA.410.8.5.2024/WB/1, LWA.410.8.5.2024/WB/2 i LWA.410.8.5.2024/WB/3.

⁵⁵ Dalej: PSP w Radomiu, PSP w Płocku, PSP w Ostrołęce i PSP w Siedlcach.

⁵⁶ Protokół z kontroli przeprowadzonej w dniach 15-27 czerwca w SOT w Radomiu znak: MZ.5268.34.4.2024 z 27 czerwca 2024 r.

⁵⁷ Protokół z kontroli przeprowadzonej w dniach 11-12 lipca w SOT w Płocku znak: MZ.52805.58.1.2024 z 12 lipca 2024 r.

⁵⁸ Protokół z kontroli przeprowadzonej w dniach 11-15 lipca w SOT w Ostrołęce znak: MZ.52805.7.1.2024 z 15 lipca 2024 r.

⁵⁹ Protokół z kontroli przeprowadzonej 8 lipca w SOT w Siedlcach znak: MZ.52805.58.1.2024 z 10 lipca 2024 r.

⁶⁰ Dalej: WIOŚ.

⁶¹ Nr RA 106/2024 z 26 czerwca 2024 r.

⁶² W protokole kontroli z 28 czerwca 2024 r. WIOŚ w Radomiu nie odniósł się do pojemności wanny wychwytowej stosowanej w SOT w Radomiu oraz braku instalacji odprowadzającej ładunki elektryczności statycznej na beczkach, w których magazynowany był olej odpadowy.

⁶³ Tj. w latach 2020-2021 były wytwarzane oleje odpadowe w ilości odpowiednio 0,850 Mg (kod 13 02 05*) oraz 0,53 Mg (kod 13 02 05*) i 0,84 Mg (kod 13 02 08*), ale nie zostały one zaewidencjonowane w KEO.

naruszenie art. 66 ust. 1 i art. 67 ust. 1 ustawy o odpadach. W związku ze stwierdzoną nieprawidłowością WIOŚ w Radomiu wszczął z urzędu postępowanie administracyjne⁶⁴ w sprawie wymierzenia administracyjnej kary pieniężnej dla KWP, za prowadzenie ewidencji odpadów niezgodnie ze stanem rzeczywistym, tj. za czyn o jakim mowa w art. 194 ust. 1 pkt 5b ustawy o odpadach.

Zastępca Komendanta w odpowiedzi⁶⁵ na ww. pismo poinformował WIOŚ w Radomiu, że powyższe nieprawidłowości w prowadzeniu KEO w latach 2021-2022 wynikały m.in. z *niewłaściwych interpretacji zasad prowadzenia KEO oraz przynależności danej partii oleju odpadowego do konkretnego kodu odpadów*.

WIOŚ w Radomiu pismem z dnia 21 sierpnia 2024 r.⁶⁶ zawiadomił KWP o zakończeniu zbierania dowodów i materiałów w sprawie wymierzenia administracyjnej kary pieniężnej dla Komendy.

Komendant wyjaśnił, że do dnia 18 września 2024 r. KWP nie otrzymała ostatecznej decyzji WIOŚ w ww. sprawie.

(akta kontroli tom I str. 396-406, 422, 487 i tom II str. 404-406 i 447)

- od 12 do 28 czerwca 2024 r., Delegatura WIOŚ w Płocku przeprowadziła kontrolę w SOT w Płocku. W protokole z ww. kontroli⁶⁷ wskazano m.in., że oleje odpadowe na terenie SOT w Płocku wytwarzane były w wyniku napraw i serwisu własnych środków transportowych, oraz że w obiekcie używana była mobilna zlewarko-wysysarka oleju silnikowego i dwa podnośniki. Podczas kontroli stwierdzono, że sprawozdania o wytworzonych odpadach za lata: 2020, 2021, 2022 i 2023 (na dzień 24 czerwca 2024 r.) zostały sporządzone niezgodnie ze stanem faktycznym. Ponadto stwierdzono brak instalacji odprowadzającej ładunki elektryczności statycznej z pojemnika typu „Mauser”, w którym magazynowano oleje odpadowe. W związku z ww. nieprawidłowością WIOŚ w Płocku wydał zarządzenie pokontrolne⁶⁸, w którym zobowiązał KWP do zbierania olejów odpadowych w ww. instalacji.

Zastępca Komendanta w odpowiedzi⁶⁹ na ww. zarządzenie poinformował WIOŚ w Płocku, że 12 lipca 2024 r. wykonano odpowiednią instalację. Z kolei pismem z 25 lipca 2024 r. KWP poinformowała WIOŚ w Płocku, że 22 lipca 2024 r. dokonano wymiany pojemnika typu „Mauser” na jedną 200 litrową beczkę metalową, wyposażoną w instalację do odprowadzania ładunku elektryczności statycznej.

(akta kontroli tom I str. 407-415, 417, 420, 424 i 447-448)

- od 18 do 27 czerwca 2024 r., Delegatura WIOŚ w Mińsku Mazowieckim przeprowadziła kontrolę w SOT w Siedlcach. W protokole z kontroli⁷⁰ wskazano m.in., że na terenie SOT w Siedlcach oleje odpadowe, wytwarzane były w wyniku serwisu i napraw mechanicznych środków transportowych. Kontrola nie wykazała nieprawidłowości przy magazynowaniu odpadów. Stwierdzone nieprawidłowości polegały na braku w 2023 r. ewidencji odpadów olejowych i braku, w sprawozdaniu o wytworzonych odpadach w 2023 r., danych dotyczących olejów odpadowych o masie 0,380 Mg wytworzonych w SOT w Siedlcach w tym roku.

W związku z ostatnią nieprawidłowością WIOŚ wydał zarządzenie pokontrolne zobowiązujące⁷¹ KWP do dokonania korekty sprawozdania o odpadach o te dane w terminie 7 dni od otrzymania zarządzenia pokontrolnego.

⁶⁴ Zawiadomienie nr RA-IN.7062.30.2024.DŁ z dnia 4 lipca 2024 r.

⁶⁵ Pismo L.dz. T-2279/2175 z dnia 18 lipca 2024 r.

⁶⁶ Pismo znak: RA-IN.7062.30..2024.DŁ.

⁶⁷ Nr PL 78/2024 z 28 czerwca 2024 r.

⁶⁸ Nr PL-IN.7023.1.62.2024.IR z 5 lipca 2024 r.

⁶⁹ Pismo L.dz. T-2213/2024 z dnia 15 lipca 2024 r.

⁷⁰ Nr MM-IN.7023.1.53.2024.JK z 4 lipca 2024 r.

Komendant pismem z 15 lipca 2024 r. poinformował WIOŚ w Mińsku Mazowieckim, że 12 lipca 2024 r. dokonano korekty ww. sprawozdania poprzez ujęcie w nim olejów odpadowych o masie 0,380 Mg wytworzonych w SOT w Siedlcach w 2023 r.

W związku z opisaną wyżej nieprawidłowością polegającą na braku ewidencji odpadów olejowych wytworzonych w 2023 r. w SOT w Siedlcach, WIOŚ w Mińsku Mazowieckim wszczął postępowanie administracyjne za naruszenie art. 194 ust. 1 pkt 5b ustawy o odpadach (zawiadomienie nr MM-IN.7062.5.2024.JK z 4 lipca 2024 r.).

Komendant wyjaśnił, że do dnia 18 września 2024 r. KWP nie otrzymała ostatecznej decyzji WIOŚ w Mińsku Mazowieckim w ww. sprawie.

(akta kontroli tom I str. 418, 423, 425-437, 445-446 i tom II str. 447-450)

- W okresie od 18 do 27 czerwca 2024 r., Delegatura WIOŚ w Ostrołęce⁷² przeprowadziła kontrolę w SOT w Ostrołęce.

W protokole z kontroli⁷³ wskazano m.in., że na terenie SOT w Ostrołęce wytwarzane oleje odpadowe powstawały w wyniku serwisu i napraw mechanicznych środków transportowych. Kontrola nie wykazała nieprawidłowości w zakresie ewidencjonowania i magazynowania odpadów olejowych ani sprawozdawczości.

(akta kontroli tom I str. 421 oraz 438-444)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- 1) Brak instalacji odprowadzającej ładunki elektryczności statycznej na pojemnikach, w których magazynowany był olej odpadowy w SOT w: Radomiu, Płocku, Ostrołęce i Siedlcach, co było niezgodne z § 3 ust. 1 rozporządzenia ws. postępowania z olejami odpadowymi.

(akta kontroli tom II str. 81, 130, 145)

Komendant wyjaśnił, że w dniu 22 lipca 2024 r. dokonano w SOT w Płocku wymiany pojemnika typu „Mauser” na beczkę 200 l, która posiada instalację odprowadzającą ładunki elektryczności statycznej. Także w SOT w Radomiu, Ostrołęce i Siedlcach, w trakcie kontroli NIK, zainstalowano ww. instalację.

(akta kontroli tom I str. 232,16-419 i tom II str. 448)

- 2) Pojemność wanien wychwytowych (ociekowych), wynosząca w SOT w Płocku 160 l, Radomiu 208 l i Ostrołęce 250 l, była mniejsza od pojemności: zbiornika typu Mauser (1000 l), stosowanego w SOT w Płocku, dwóch beczek po 200 l, stosowanych w SOT w Radomiu i dwóch beczek o pojemności 200 l, stosowanych w SOT w Ostrołęce do gromadzenia olejów odpadowych, co było niezgodne z § 4 ust. 3 rozporządzenia ws. postępowania z olejami odpadowymi.

(akta kontroli tom II str. 130, 145)

Komendant wyjaśnił, że według stanu na 22 lipca 2024 r. w SOT w:

- Płocku na wannie ociekowej o pojemności 215 l stoi jedna beczka z olejem odpadowym o pojemności 200 l,
- Radomiu na wannie ociekowej o pojemności 208 l stoi jedna beczka z olejem odpadowym o pojemności 200 l,
- Ostrołęce na wannie ociekowej o pojemności 250 l stoi jedna beczka z olejem odpadowym o pojemności 200 l.

(akta kontroli tom I str. 392)

⁷² Dalej: WIOŚ w Ostrołęce.

⁷³ Nr OS 73/2024 z 27 czerwca 2024 r.

- 3) W latach objętych kontrolą ilościowa ewidencja odpadów prowadzona w BDO z zastosowaniem KEO nie była prowadzona na bieżąco, co stanowiło naruszenie art. 66 ust. 1 ustawy o odpadach. W KEO masa wytworzonych odpadów wpisywana była przeważnie tylko raz⁷⁴ lub dwa⁷⁵ razy w roku dopiero po sporządzeniu KPO⁷⁶. W przypadku KEO⁷⁷ sporządzonej w 2021 r. w SOT w Płocku podano, że odpady olejowe o masie 0,43 Mg zostały wytworzone w dniach: 4 i 10 lutego 2021 r. oraz 6 i 18 października 2021 r.

(akta kontroli tom I str. 19-54, 487)

Komendant wyjaśnił, że ww. nieprawidłowości wynikały z błędnej interpretacji przepisów ustawy o odpadach oraz niewłaściwie przyjętej metodyki pracy w systemie BDO. Na powyższe złożyło się kilka czynników m.in. zmiany osób fizycznie prowadzących gospodarkę odpadową oraz osób uprawnionych w KWP do edytowania i użytkowania systemu BDO. Od momentu wprowadzenia elektronicznej ewidencji i sprawozdawczości odpadów nie było w KWP jakichkolwiek szkoleń w przedmiotowym zakresie, w tym administratora systemu BDO. Biorąc pod uwagę powyższe, łatwo mogło wówczas dojść do pomyłek, niedopatrzeń oraz niewłaściwych interpretacji zasad prowadzenia i ewidencjonowania odpadów niebezpiecznych.

(akta kontroli tom I str. 390)

- 4) W ewidencji BDO nie ujęto KPO dla odpadów o masie 0,301 Mg⁷⁸ wytworzonych w 2020 r.⁷⁹ oraz KEO, sporządzonych w formie papierowej przez SOT w Siedlcach, co było niezgodne z art. 236a ust. 3 ustawy o odpadach⁸⁰, zgodnie z którym KEO i KPO sporządzone w formie papierowej w 2020 r., należało wprowadzić do BDO najpóźniej do dnia 31 stycznia 2021 r.

(akta kontroli tom I str. 187-189 i tom II str. 343-344)

Komendant wyjaśnił, że „Brak wpisu w systemie BDO przedmiotowej karty przekazania odpadu mógł wynikać z tytułu problemów z uzyskaniem połączenia internetowego z systemem BDO w chwili przekazywania odpadu przez pracownika SOT w Siedlcach. W związku z tym KPO zostało wystawione w formie karty papierowej przez kierowcę firmy Waster. Po odbiorze odpadów pracownik SOT w Siedlcach nie dokonał w późniejszym terminie stosownego wpisu w systemie BDO. Po zauważeniu w kolejnym roku powyższego błędu, brak było możliwości wpisania przedmiotowej KPO do systemu BDO za rok 2020. Nadmieniam, iż w roku 2020 w SOT w Siedlcach Karta Ewidencji Odpadów była prowadzona w formie papierowej bez wprowadzania do systemu BDO. Przez niedopatrzenie pracownika Wydziału Transportu ww. karty odpadów nie zostały w późniejszym terminie wprowadzone do systemu BDO”.

(akta kontroli tom II str. 233)

- 5) W rocznym sprawozdaniu o wytwarzanych odpadach za rok 2020, złożonym w dniu 22 lutego 2021 r. i skorygowanym w dniu 11 maja 2021 r., nie wykazano

⁷⁴ W przypadku 14 KEO.

⁷⁵ W KEO nr 4/2020/KEO/0025/00031503 sporządzonym w 2020 r. w SOT w Radomiu podano, że odpady olejowe były wytworzone w dniu 5 i 6 sierpnia 2020 r. o masie 0,43 Mg, a w KEO nr 4/2020/KEO/0005/00031503 sporządzonym w 2020 r. w SOT w Ostrołęce podano, że odpady olejowe były wytworzone w dniu 29 września i 28 października 2020 r. o masie 0,43 Mg.

⁷⁶ Za wyjątkiem 2023 r., kiedy nie sporządzono KPO.

⁷⁷ Nr 3/2021/KEO/0006/000311503.

⁷⁸ O kodzie 13 02 08*.

⁷⁹ Przekazane Spółce WASTER przez SOT w Siedlcach, na podstawie protokołu odbioru odpadów z dnia 4 czerwca 2020 r.

⁸⁰ Art. 236a ust. 3 został uchylony przez art. 26 pkt 1 ustawy z dnia 14 maja 2020 r. o zmianie niektórych ustaw w zakresie działań osłonowych w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2 (Dz. U. poz. 875) z dniem 16 maja 2020 r.

olejów odpadowych o masie 0,461 Mg⁸¹ wytworzonych w SOT w Siedlcach w 2020 r., mimo obowiązku określonego w art. 75 ust. 1 pkt 1 ustawy o odpadach.

(akta kontroli tom I str. 201-202, 423)

Komendant wyjaśnił, że brak wpisu do ww. sprawozdania wynikał z faktu prowadzenia przez pracownika Stacji w tym okresie KEO w formie papierowej, a nie w systemie BDO. Przedmiotowa karta została przypadkowo podpięta pod inne dokumenty i nie została przekazana do głównego użytkownika systemu w KWP, celem jej ujęcia w powyższym sprawozdaniu. Karta została odnaleziona w wyniku kontroli prowadzonych przez NIK i WIOŚ w Radomiu. Brak wpisu wynikał również z braku zarejestrowania w systemie BDO faktu przekazania 4 czerwca 2020 r. oleju odpadowego silnikowego o kodzie 13 02 08* w ilości 0,301 Mg. Pracownik SOT w Siedlcach założył wówczas jedynie kartę przekazania odpadu w formie papierowej, która nie została następnie wpisana do systemu BDO przez podrzędnego użytkownika BDO w KWP i tym samym użytkownik główny nie ujął powyższego odpadu w rocznym sprawozdaniu.

W skorygowanym sprawozdaniu z dnia 24 lipca 2024 r. wykazano, że w 2020 r. w SOT w Siedlcach wytworzono 0,461 Mg, z tego w 2020 r. przekazano 0,301 Mg, a 0,16 Mg zostało wykazane w BDO w KEO nr 0008/2021/KEO/0003/000311503 jako stan magazynowy na 1 stycznia 2021 r.

(akta kontroli tom I str. 390 485-486 i tom II str. 423-424)

- 6) W sprawozdaniu o wytwarzanych odpadach za rok 2023, złożonym w dniu 5 marca 2024 r. i skorygowanym w dniu 13 maja 2024 r., nie wykazano olejów odpadowych o masie 0,380 Mg⁸² wytworzonych w SOT w Siedlcach w 2023 r. Także w sprawozdaniu o wytwarzanych odpadach za rok 2021, złożonym w dniu 15 lutego 2022 r. i skorygowanym w dniu 12 października 2022 r., nie wykazano olejów odpadowych o masie 0,850 Mg⁸³ wytworzonych w SOT w Radomiu w 2021 r., co stanowiło naruszenie z art. 75 ust. 1 pkt 1 ustawy o odpadach.

(akta kontroli tom I str. 233 i tom II str. 414-419)

Komendant wyjaśnił, że brak wpisu w ww. sprawozdaniach wynikał z faktu niewłaściwie przyjętej w KWP metodyki pracy w systemie BDO. Na skutek błędnie przyjętej w KWP metody zakładania i ewidencjonowania kart odpadów i wobec braku zgłoszenia przez magazyniera SOT w Siedlcach i Radomiu konieczności odbioru przepracowanego odpadu, użytkownik podrzędny BDO z Wydziału Transportu KWP nie zgłosił do użytkownika głównego BDO konieczności założenia w 2021 r. i 2023 r. kart ewidencji odpadu. W związku z brakiem przekazywania odpadów, nie wystawiono również kart przekazania odpadu i tym samym użytkownik główny BDO nie ujął powyższych odpadów w sprawozdaniach o wytworzonych odpadach w ww. latach.

Ponadto Komendant wyjaśnił, że praktyką w latach 2020-2024 (do 30 czerwca) w KWP było, iż kod odpadu był ustalany przez użytkownika podrzędnego BDO z Wydziału Transportu KWP z pracownikiem firmy transportującej odpady. W momencie zauważenia błędnego nadania kodu odpadu podjęto próbę jego zmiany w systemie BDO na kod 13 02 08*. Niestety według informacji uzyskanej od administratora systemu BDO, takie operacje za lata poprzednie (wstecz) są niemożliwe do wykonania.

W dniu 24 lipca 2024 r. użytkownik główny BDO dokonał korekty w sprawozdaniach o wytworzonych odpadach w 2021 i 2023 r., w których wykazano, że w: 2021 r. w SOT w Radomiu wytworzono odpady olejowe o masie

⁸¹ O kodzie 13 02 08*.

⁸² O kodzie 13 02 08*.

⁸³ O kodzie 13 02 08*.

0,850 Mg, a w 2023 r. w SOT w Siedlcach wytworzono odpady olejowe o masie 0,380 Mg.

(akta kontroli tom I str. 390-392 i tom II str. 15-16, 27-28)

- 7) W KEO i KPO i w konsekwencji w sprawozdaniach sporządzonych za lata 2020-2023 w BDO błędnie podawano, że w SOT:

- w Ostrołęce w 2020 r. wytworzono 0,86 Mg odpadów olejowych o kodzie 13 02 05*, a w 2021 r. – 0,43 Mg odpadów olejowych o kodzie 13 02 05*;
 - w Radomiu w 2022 r. wytworzono 1,38 Mg odpadów olejowych o kodzie 13 02 05*,
 - w Siedlcach w I półroczu 2024 r. wytworzono 0,42 Mg odpadów olejowych o kodzie 13 02 07*,
 - w Płocku w 2022 r. wytworzono 0,765 Mg odpadów olejowych o kodzie 13 02 06*, a w 2023 r. – 0,34 Mg odpadów olejowych o kodzie 13 02 06*,
- podczas gdy w ww. Stacjach, w okresie objętym kontrolą, używane były tylko syntetyczne oleje silnikowe oraz, na tak zwane dolewki, oleje silnikowe półsyntetyczne i tym samym wytworzone oleje odpadowe powinny być wykazane w BDO pod kodem 13 02 08*.

Komendant wyjaśnił, że wpisanie do BDO ww. danych pod niewłaściwymi kodami wynikało z niewłaściwie przyjętej metodyki pracy, ponieważ w latach 2020-2024 (do 30 czerwca) w KWP kod odpadu był ustalany przez użytkownika podrzędnego z Wydziału Transportu KWP z pracownikiem firmy transportującej odpady. Po ustaleniu błędnego nadania kodów odpadów olejowych KWP podjęła próbę ich zmiany w systemie BDO na kod 13 02 08*. Z informacji administratora systemu BDO wynika, że takie operacje za lata poprzednie są niemożliwe do wykonania. Użytkownik główny BDO 24 lipca 2024 r. dokonał korekt w sprawozdaniach o wytworzonych odpadach za lata 2020-2023, tj. zmienił kody wytworzonych odpadów olejowych na 13 02 08*.

(akta kontroli tom I str. 392, 485-487 i tom II str. 104-105, 129-186)

- 8) Wbrew obowiązкови określoneму w § 5 pkt 1 decyzji Komendanta z dnia 3 grudnia 2020 r., Wydział Transportu nie sporządzał, w wersji papierowej, zleceń na wystawianie kart przekazania odpadów olejowych wytwarzanych w SOT KWP. Ww. Wydział nie prowadził także ewidencji pomocniczej odpadów olejowych wytwarzanych w SOT, mimo takiego obowiązku określonego w § 8 pkt 3 ww. decyzji Komendanta.

Komendant wyjaśnił, że *„Z uwagi na fakt, iż wszystkie przekazane zużyte oleje silnikowe zostały wytworzone w jednej komórce organizacyjnej, tj. w Wydziale Transportu KWP, który jednocześnie jest merytorycznym Wydziałem w zakresie tego rodzaju odpadów, nie stosowano papierowej wersji zlecenia na wystawienie KPO”*.

Ponadto Komendant dodał, że ww. ewidencji pomocniczej nie prowadzono, jedynie pracownicy SOT dokonywali zapisów na własny użytek wyłącznie w formie odręcznej, nie spełniającej wymogów definicji „ewidencji”.

(akta kontroli tom I str. 13-18 i tom II str. 230-231)

W ocenie NIK niewywiązanie się przez Wydział Transportu z ww. zadań mogło być przyczyną nierzetelnego prowadzenia ewidencji ilościowej odpadów olejowych, a w konsekwencji podawania w sprawozdaniach masy i kodów odpadów niezgodnych ze stanem rzeczywistym.

- 9) Do czasu rozpoczęcia kontroli NIK nie wdrożono w SOT w Radomiu i Ostrołęce instrukcji bezpieczeństwa pożarowego, co było niezgodne z § 6 ust. 1 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z 7 czerwca

2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów⁸⁴.

Komendant wyjaśnił, że nie wdrożono ww. instrukcji dla SOT Radom, ponieważ w momencie przejęcia w 2000 r. przez KWP obiektu w Radomiu przy ul. Energetyków 14 instrukcja taka nie została opracowana. Jednocześnie poinformował, że 10 lipca 2024 r. wydał decyzję nr 319/2024 w sprawie wprowadzenia w życie „Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego dla budynku warsztatowego Stacji Obsługi Technicznej Komendy Wojewódzkiej Policji zs. w Radomiu przy ul. Energetyków 14”⁸⁵. Poinformował też, że pismem z 3 września 2024 r.⁸⁶ wydał polecenie Komendantowi Miejskiemu Policji w Ostrołęce, aby w ciągu 30 dni opracował instrukcję bezpieczeństwa pożarowego dla SOT w Ostrołęce.

(akta kontroli tom II str. 231-232 i 267-268)

- 10) W sprawozdaniach o wytworzonych odpadach w: SOT w Płocku (w latach 2020-2023), SOT w Siedlcach (za 2021 r.) i SOT w Radomiu (w latach 2022-2023) podawano masę wytworzonych odpadów niezgodną ze stanem faktycznym⁸⁷.

Komendant wyjaśnił, że ww. nieprawidłowość wynikała z faktu, że masę wytworzonych odpadów w poszczególnych SOT podawano w KEO na podstawie KPO i w konsekwencji także w ww. sprawozdaniach podano błędnie masę wytworzonych odpadów.

W skorygowanych, w trakcie kontroli NIK, sprawozdaniach podano prawidłową masę wytworzonych odpadów olejowych.

(akta kontroli tom I str. 205, 211-218, 228 i tom II str. 448)

- 11) W protokołach z kontroli przeprowadzonych przez PSP w poszczególnych SOT, stwierdzono następujące nieprawidłowości:

– w SOT w Radomiu⁸⁸ brak potwierdzenia sprawności wentylacji mechanicznej w budynku SOT.

W związku ze stwierdzoną nieprawidłowością Komendant Miejski PSP w Radomiu wszczął postępowanie administracyjne⁸⁹ w sprawie nakazania usunięcia ww. nieprawidłowości. Komenda w piśmie IR.5823/24 z 9 sierpnia 2024 r. poinformowała PSP w Radomiu o przeprowadzeniu kontroli ww. wentylacji.

(akta kontroli tom II str. 42-61 -57-61, 407-413)

– w Płocku⁹⁰ stwierdzono m.in. brak aktualnego protokołu z przeglądu technicznego i czynności konserwacyjnych przeciwpożarowego wyłącznika prądu, co było niezgodne z § 3 ust. 2 i 3 rozporządzenie MSWiA z 7 czerwca 2010 r. oraz brak aktualnego protokołu z przeglądu technicznego i czynności konserwacyjnych: instalacji oświetlenia awaryjnego ewakuacyjnego (w tym natężenia) oraz kłap odcinających przeciwpożarowych w budynku SOT, co było niezgodne z § 3 ust. 2 i 3 rozporządzenie MSWiA z 7 czerwca 2010 r.

⁸⁴ Dz. U. 2023 r. poz. 822. Dalej: rozporządzenie MSWiA z 7 czerwca 2010 r.

⁸⁵ Obowiązuje od 10 lipca 2024 r.

⁸⁶ Znak: IR.6255/24.

⁸⁷ I tak w sprawozdaniach o wytworzonych odpadach:

- w SOT w Płocku sporządzonych za 2020 r., 2021 r., 2022 r., 2023r. podano, że wytworzono odpadów olejowych odpowiednio: 0,86 Mg, 1,720 Mg, 0,765 Mg i 1,225 Mg, podczas gdy faktycznie wytworzono odpowiednio: 1,66 Mg, 0,92 Mg, 1,105 Mg i 1,740 Mg.

- w SOT w Radomiu sporządzonych za 2022 r. i 2023 r. podano, że wytworzono odpowiednio: 1,38 Mg i 1,785 Mg, podczas gdy faktycznie wytworzono odpowiednio: 1,370 Mg i 1,245 Mg.

- w SOT w Siedlcach sporządzonym za 2021 r. podano, że wytworzono 0,430 Mg, podczas gdy faktycznie wytworzono 0,270 Mg.

⁸⁸ Protokół znak: MZ.5268.34.4.2024 z 27 czerwca 2024 r.

⁸⁹ Pismo MZ.5268.33.6.2024 z dnia 31 lipca 2024 r.

⁹⁰ Protokół znak: MZ.52805.58.1.2024 z 12 lipca 2024 r.

W związku z ww. nieprawidłowościami Komendant Miejski PSP w Płocku wszczął z urzędu postępowanie administracyjne⁹¹ w sprawie nakazania wykonania przeglądów technicznych i czynności konserwacyjnych ww. urządzeń przeciwpożarowych.

KWP poinformowało PSP w Płocku⁹² o wykonaniu w lipcu 2024 r. przeglądu technicznego i konserwacji przeciwpożarowego wyłącznika prądu oraz o podjęciu działań w celu wyłonienia wykonawcy badań dwóch pozostałych urządzeń przeciwpożarowych.

(akta kontroli tom II str. 62-78)

– w SOT w Ostrołęce⁹³ stwierdzono m.in: nieaktualny przegląd konserwatorski 4 gaśnic (i na podstawie, art. 41 ustawy z dnia 20 maja 1971 r. Kodeks wykroczeń⁹⁴, pouczonego kontrolowanego o konieczności wykonywania okresowych przeglądów konserwatorskich urządzeń przeciwpożarowych, w tym gaśnic), niesprawne lampy (2 szt.) oświetlenia ewakuacyjnego, brak aktualnego protokołu ze sprawdzenia poprawności działania instalacji wentylacyjnej.

KWP poinformowało PSP w Ostrołęce⁹⁵ o usunięciu nieprawidłowości polegającej na nieaktualnych przeglądach podręcznego sprzętu gaśniczego, poprzez wymianę gaśnic. Ponadto w ww. piśmie poinformowano, że rozpoczęto proces wyłaniania wykonawcy badań wentylacji mechanicznej oraz badań i wymiany modułów i akumulatorów oświetlenia ewakuacyjnego.

(akta kontroli tom II str. 79-93)

– w SOT w Siedlcach⁹⁶ stwierdzono m.in.: niesprawną jedną lampę oświetlenia ewakuacyjnego oraz brak aktualnego protokołu ze sprawdzenia poprawności działania instalacji wentylacyjnej, co było niezgodne z § 4 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia MSWiA z 7 czerwca 2010 r. W związku z ww. nieprawidłowościami Komendant Miejski PSP w Siedlcach wszczął z urzędu postępowanie administracyjne⁹⁷ w sprawie nakazania usunięcia ww. nieprawidłowości w zakresie ochrony przeciwpożarowej. KWP poinformowało PSP w Siedlcach⁹⁸ o podjęciu działań w celu wyłonienia wykonawcy badań wentylacji mechanicznej w SOT w Siedlcach.

(akta kontroli tom II str. 94-103)

IV. Wnioski

Wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, wnosi o:

1. Podjęcie działań w celu rzetelnego, w tym bieżącego, prowadzenia ewidencji i sporządzania sprawozdań o wytwarzanych odpadach zgodnie ze stanem faktycznym.
2. Wdrożenie instrukcji bezpieczeństwa pożarowego dla SOT w Ostrołęce.
3. Zrealizowanie wszystkich zaleceń wskazanych przez PSP w: Siedlcach, Płocku i Ostrołęce.

⁹¹ Pismo MZ.52805.58.2.2024.RS z dnia 18 lipca 2024 r.

⁹² Pismem znak: IR.5270/24 z dnia 17 lipca 2024 r.

⁹³ Protokół znak: MZ.52805.7.1.2024 z 15 lipca 2024 r.

⁹⁴ Dz. U. z 2019 r. poz. 821 t.j.

⁹⁵ Pismem znak: IR.5309/24 z dnia 19 lipca 2024 r.

⁹⁶ Protokół znak: MZ.0730.1.2024.PK z 10 lipca 2024 r.

⁹⁷ Pismo MZ.0730.1.2024.4.PK z dnia 19 lipca 2024 r.

⁹⁸ Pismem znak: IR.5308/24 z dnia 19 lipca 2024 r.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury w Warszawie. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie wyko-
nania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Warszawa, 25 września 2024 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Warszawie

Kontrolerzy:

Jan Sulima
gł. specjalista kp.

/-/

p.o. Dyrektor
z up.
p.o. Wicedyrektor
Wiesława Bronisz

/-/

Grzegorz Odziemkowski
gł. specjalista kp.

/-/